

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/40/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3516203139
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3516203139.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Z., dieťa rodičov: J. M., bytom Y. XXX a P. N., bytom C. B. XXX, o návrhu matky na úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie matky mal. dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 19. apríla 2016, č. k. 5P/24/2016-22, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **m e n í** tak, že otec je **p o v i n n ý** platiť výživné na maloletú L., nar. XX.XX.XXXX v nevyhnutnej miere v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa (t.č. 27,13 eur) mesačne, ktoré je **p o v i n n ý** poukazovať k rukám matky maloletého dieťaťa vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc 07.06.2016.

Vo zvyšnej časti uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e** .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh matky, ktorým sa domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým súd zverí mal. L. do jej dočasnej osobnej starostlivosti, otcovi uloží povinnosť platiť na výživu maloletej sumu 300 eur mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a zároveň upraví styk otca s maloletou len za jej prítomnosti a v mieste pobytu matky, bez možnosti odvieť dieťa do domácnosti otca dieťaťa, kde sa nachádza matka otca dieťaťa. Svoj návrh odôvodila tým, že s otcom maloletého dieťaťa nie sú manželia, žili v spoločnej domácnosti u matky otca dieťaťa, ktorá však často požívala alkohol, mala voči nej nevhodné správanie, nadávala jej a šikanovala ju, obmedzovala a kritizovala v starostlivosti o maloletú a v konečnom dôsledku je práve ona dôvodom rozchodu s otcom dieťaťa, ktorý je na matku viazaný a nechce matkin problém s alkoholom vidieť a riešiť. Z uvedenej domácnosti odišla k svojim rodičom a hoci chvíľu otec dieťaťa u nich žil, išlo iba o prespávanie a naďalej býva u svojej matky v C. B., ktorý dom aj prerába. O maloletú sa stará sama, je s ňou na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 eur. Otec je živnostník, za rok 2015 mal príjem asi 25 000 eur, okrem toho poberá invalidný dôchodok cca 300 eur a poberá na maloletú aj prídavky na dieťa, ktoré jej dal na dieťa iba v apríli 2016. Súd v danej veci s poukazom na ust. § 74 ods. 1, § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný. Matka neosvedčila naliehavosť situácie, potrebu vydať predbežné opatrenie, keďže maloletá býva s ňou u rodičov matky. Rovnako matka neosvedčila naliehavosť situácia a potrebu predbežne upraviť otcovi vyživovaciu povinnosť. Súd mal za to, že nie je možné na základe predbežného opatrenia určiť vyživovaciu povinnosť otcovi maloletej, keďže by tým prejudikoval rozhodnutie vo veci samej. Matka neuviedla, či sa otec podieľa na výžive maloletej alebo, či prispieva na úhradu nákladov spojených s výchovou a výživou maloletej. Súd prvého stupňa zdôraznil, že inštitút predbežného opatrenia neslúži na urýchlené rozhodnutie vo veci samej, ale má slúžiť ako prostriedok pri ochrane ohrozenia vzťahov alebo nárokov účastníkov, ktoré si vyžadujú okamžité, hoci dočasné opatrenie súdu. V danej veci je podaný návrh vo veci samej a keďže nebol preukázaný

naliehavý právny záujem na vydaní predbežného opatrenia, súd nevidel dôvody na jeho vydanie a preto návrh na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého dieťaťa, ktorá žiadala, aby odvolací súd uznesenie prvostupňového súdu zmenil tak, že jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie. Je toho názoru, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Má za to, že ona dostatočne preukázala naliehavosť situácie, keď poukazovala v návrhu na to, že otec dieťaťa sa jej niekoľkokrát vyhráždza, že jej maloletú odvedie do domu v C. B. a ona mu v tom nezabráni. Uvedené by nechcela riskovať, keď u otca sú absolútne neprijateľné podmienky pre výchovu maloletej, kde je nepochybne ohrozený fyzický a psychický vývoja maloletej, ba aj jej život. Myslí si, že len rozhodnutie súdu dokáže otca dieťaťa presvedčiť, aby nedochádzalo z jeho strany k vyhráždaniu sa, že si maloletú odvedie, keďže vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je ochotný prijať dohodu v zmysle ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine. Pokiaľ ide o predbežné určenie výživného, nie je pravdou tvrdenie súdu, že ona je poberateľkou prídavkov na dieťa. Rovnako sa domnieva, že vykonané dokazovanie zo strany súdu bolo nedostatočné a povrchné, keďže z návrhu je zrejmé, že otec nedostatočným spôsobom prispieva na výživu maloletej. Poukázala na ust. § 62 Zákona o rodine, ako aj článok 27 Dohovoru o právach dieťaťa v zmysle ktorých ona jednoznačne osvedčila naliehavosť situácie a potrebu predbežne upraviť otcovi dieťaťa vyživovaciu povinnosť. Hoci jej rodičia s výchovou a starostlivosťou o maloletú pomáhajú, nie je možné sa domnievať, že to môže suplovať zákonnú povinnosť otca dieťaťa prispievať na výživu maloletej. Nie je v súlade so zákonom, ak súd uviedol, že nie je možné na základe predbežného opatrenia určiť otcovi dieťaťa vyživovaciu povinnosť na mal. dieťa. Inštitút predbežného opatrenia práve slúži na úpravu výživného (vzťahov) do doby, kým súd vo veci samej vydá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie. Považuje za spravodlivé, aby sa do rozhodnutia vo veci samej otec dieťaťa podieľal pravidelne na výžive maloletej určitou sumou, aby boli zabezpečené dôstojné podmienky pre život a zdravý vývoj maloletej keďže ona z rodičovského príspevku nie je schopná uhradiť všetky potreby maloletej, ako sú plienky, potravu, oblečenie, lieky a pod. Pokiaľ ide o styk otca s maloletou, v návrhu jasne uviedla dôvody, pre ktoré žiada tento styk upraviť iba za jej prítomnosti a bez možnosti maloletú odviezť do bydliska otca v C. B.. V dome otca dieťaťa nie sú zabezpečené riadne hygienické návyky a navyše v tomto dome prebiehajú stavebné úpravy. Vzhľadom k silnej citovej naviazanosti maloletej na ňu a vzhľadom na to, že otec maloletú navštevuje len zriedkakedy, maloletá nemá k nemu vyvinutý vzťah a cíti sa v jeho prítomnosti nesvoja. Preto žiadala, aby bola prítomná pri styku otca s maloletou a zároveň, aby mohla maloletú na styk pripraviť a aby nebol jej režim narušený a aby styk bol upravený v presných časových intervaloch.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné podľa § 220 O.s.p. v časti, v ktorej súd zamietol návrh na určenie výživného na mal. L. v nevyhnutnej miere zmeniť a v zostávajúcej časti podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť.

Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.) alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné nariadiť ho z dôvodu, ak je potrebná dočasná úprava pomerov účastníkov do rozhodnutia vo veci samej alebo, ak by výkon súdneho rozhodnutia mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný (dočasný) charakter.

Potreba dočasnej úpravy pomerov ako predpokladu nariadenia predbežného opatrenia je daná najmä v prípade ochrany porušeného alebo ohrozeného práva. Toto zabezpečenie spočíva vo vytvorení situácie pre efektívne využitie procesných mechanizmov slúžiacich na to, aby sa pokračovalo v konaní bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého sa žiada v prípade, ak výrok predbežného opatrenia zabráni vzniku a rozširovaniu škody, inej ujmy, alebo zhoršovaniu právnej pozície navrhovateľa do tej miery, že sa mu ešte oplatí uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu, alebo že obsah predbežného opatrenia do rozhodnutia vo veci samej vylúči vznik nenávratného stavu právnych vzťahov medzi účastníkmi, alebo vznik nenapraviteľnej alebo ťažko nahraditeľnej ujmy.

V prípadoch týkajúcich sa maloletých detí je úprava rodičovských práv predbežným opatrením opodstatnená v prípade, ak je to potrebná na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa, ktorá z rôznych dôvodov zabezpečená nie je, a to najmä uložením povinnosti do rozhodnutia vo veci samej platiť výživné

v nevyhnutnej miere (§ 76 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) a odovzdaním dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov, alebo do starostlivosti toho, koho označí súd (§ 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

V preskúmvanej veci je z návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia zrejmé, že táto odišla zo spoločnej domácnosti spolu s maloletou L. z dôvodu, že s matkou otca dieťaťa bolo problematické bývanie, mali rozdielne názory na výchovu maloletej, matka otca požívala alkoholické nápoje a mala k matke dieťaťa nevhodné správanie. V súčasnosti matka spolu s maloletou býva u svojich rodičov v Y., s maloletou je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur. Prídavok na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne poberá otec dieťaťa, tento jej pre dieťa odovzdal iba v apríli 2016. Otec maloletej je živnostník, podľa vyjadrenia matky mal mať za rok 2015 príjem asi 25 000 eur, okrem toho poberá invalidný dôchodok vo výške asi 300 eur. Na maloletú pravidelne neprispieva a keď prispeje, tak s výhradami. Matka v rovnaký deň ako návrh na nariadenie predbežného opatrenie (18.04.2016) podala aj návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. L., ktorým sa domáha vydania totožného rozhodnutia ako v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

V danej veci, s poukazom na zistené skutočnosti na rozdiel od súdu prvého stupňa odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade je potrebné určiť výživné zo strany otca na maloletú L., keď matka osvedčila existenciu právneho vzťahu účastníkov, právny záujem na tomto rozhodnutí, ako aj potrebu predbežnej úpravy výživného, pričom považoval za primerané určiť výživné na mal. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa. Pri nariadení predbežných opatrení pre platenie výživného na maloleté dieťa sa v zásade stanovuje výživné iba v tejto nevyhnutnej miere, pretože pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd nevykonáva žiadne dokazovanie a teda ani ohľadne zárobkových pomerov rodičov. Toto výživné je určené len na uspokojovanie základných osobných životných potrieb maloletého dieťaťa. Konečná úprava výšky výživného bude riešená v konaní o veci samej.

Odvolací súd preto uznesenie prvostupňového súdu v časti výživného na mal. dieťa zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

V zostávajúcej časti odvolací súd uznesenie prvostupňového súdu potvrdil, keď sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že v danom prípade nie je nevyhnutné riešiť predmetnú situáciu predbežným opatrením. Tak ako na to správne poukázal prvostupňový súd, predbežné opatrenie je inštitútom výnimočným a nariaďuje sa len v prípade, ak je potrebné okamžite riešiť situáciu ohrozeného záujmu dieťaťa v prípadoch, keď sa maloleté dieťa ocitne bez riadnej starostlivosti a opatery, prípadne prostredie, v ktorom sa dieťa nachádza, je pre neho nevhodné a nebezpečné. V danej veci bolo z vyjadrení matky maloletej preukázané, že maloletá L. je v osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o ňu osobne stará v bydlisku svojich rodičov, v ktorom prostredí podľa názoru odvolacieho súdu maloletej nehrozí žiadne nebezpečenstvo, resp. nejaká ujma na jeho právach a záujmoch. Preto aj odvolací súd bol toho názoru, že za danej situácie nie je potrebné upraviť pomery účastníkov konania v časti zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky predbežným opatrením. Rovnako tomu je tak v časti určenia úpravy styku otca s maloletou, keď otec dieťaťa podľa vyjadrenia matky dieťa ani pravidelne nenavštevuje a v podstate sa ani sám nedomáha úpravy styku s maloletou.

Z týchto dôvodov krajský súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.